

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА	
ПРИМЉЕНО:	21.06.2013.
	938/13

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ
о пријављеним кандидатима за избор у звање

I. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке:

Одлука Сената Универзитета у Бањој Луци

Број: 01/04.2-793-20/13

Датум: 05.04.2013. године

Ужа научна/умјетничка област:

Посебне социологије

Назив факултета:

Факултет политичких наука

Број кандидата који се бирају

2 (два)

Број пријављених кандидата

2 (два)

Датум и мјесто објављивања конкурса:

Глас Српске од 10. априла 2013. године, Бања Лука

Састав комисије:

- Др Лазо Ристић, редовни професор, ужа научна област Методологија социјалних истраживања, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, предсједник;
- Др Браце Ковачевић, редовни професор, ужа научна област Теоријска социологија, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, члан;
- Др Сретен Вујовић, редовни професор, ужа научна област Посебне социологије, члан.

Пријављени кандидати

- Др Пејо Ђурашиновић, ванредни професор, ужа научна област Посебне социологије, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци;
- Др Ранка Перић Ромић, виши асистент, ужа научна област Посебне социологије, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци.

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

a) Основни биографски подаци

Име и презиме:	Пејо Ђурашиновић
Датум и мјесто рођења:	05. маја 1960. године у Кнежеву
Установе у којима је био запослен:	<ul style="list-style-type: none"> - од 1984. до 1992. године у предузећу Руди Чајевац, Бања Лука; - од 1991. до 1992. године у Републичком секретаријату одбране округа Бања Лука; - од 1992. до 1994. године у Центру за образовање кадрова МУП-а РС; - од 1994. до 1999. године у Министарству одбране РС; - од 1999. до 2002. године у Документационом центру Владе РС; - од 2002. године на Универзитету у Бањој Луци
Звања/радна мјеста:	<ul style="list-style-type: none"> - стручни сарадник - инспектор - помоћник директора - помоћник министра - директор - наставник - доцент - ванредни професор
Научна/умјетничка област:	Посебне социологије
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	<ul style="list-style-type: none"> - Социолошко друштво Републике Српске, Источно Сарајево - Удружење социолога – Бања Лука, Бања Лука - Центар за друштвена кретања, Бања Лука

b) Биографија, дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Факултет политичких наука
Мјесто и година завршетка:	Сарајево, 1983.
Просјечна оцјена:	8,2
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Факултет политичких наука
Мјесто и година завршетка:	Београд, 1993.
Назив магистарског рада:	Функционисање система одбране у привреди
Ужа научна/умјетничка област:	Политичка социологија
Просјечна оцјена:	3,5
Докторат:	
Назив институције:	Филозофски факултет
Мјесто и година завршетка:	Источно Сарајево, 1999.
Назив дисертације:	Социолошки аспекти рата у Босни и Херцеговини
Ужа научна/умјетничка област:	Посебне социологије

Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, период)

Филозофски факултет у Бањој Луци, доцент на предмету Социологија политике – од 1999. до 2005. године.

Пољопривредни факултет у Бањој Луци, доцент на предмету Социологија - од 1999. до 2005. године.

Технолошки факултет у Бањој Луци, доцент на предмету Социологија рада – од 2005. до 2010. до године.

Филозофски факултет у Бањој Луци, ванредни професор на ужој научној области Социологија политике – од 2005. (Одлуком о матичности факултета од 22.12.2011. године, ужа научна област Социологија политике припада ужој научној области Посебне социологије)

Универзитет у Бањој Луци, ванредни професор на ужој научној области Посебне социологије – од 2010.

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије посљедњег избора/реизбора

(Навести све радове сврстане по категоријама из члана 33. или члана 34.)

Књиге:

1. Ђурашиновић, П., Стојановић, М. и Стевић, С. (1997). Геополитичке и социолошке рефлексије дезинтеграције Совјетског Савеза: Геополитичка истраживања. Бања Лука: Народна и универзитетска библиотека "Петар Кочић". (119 стр.)	10 бодова
2. Ђурашиновић, П. (2001). Социологија рата. Бања Лука: Графид. (278 стр.)	10 бодова
3. Ђурашиновић, П. (2003). Транзиција друштва. Бања Лука: Графид. (416 стр.)	10 бодова
4. Милосављевић, М., Гавриловић, А. и Ђурашиновић, П. (2009). Преобрађај породице. Бања Лука: Филозофски факултет. (219 стр.)	10 бодова
	10 бодова

Радови у признатим публикацијама:

1. Ђурашиновић, П. (1999). Извори угрожавања у Републици Српској. У књизи: <i>Тематски зборник радова Факултета одбране и заштите</i> (стр. 183-190). Београд: Факултет одбране и заштите.	6 бодова
2. Ђурашиновић, П. (1999). Социолошка промјена свијести. <i>Актуелности</i> , бр. 4.	5 бодова
3. Ђурашиновић, П. (1999). Социолошки аспекти рата. <i>Васељена</i> бр. 7, стр. 147-174.	5 бодова
4. Ђурашиновић, П. (2000). Социолошки аспекти изbjеглица у руралној средини. <i>Аерозагађење</i> бр. 1, стр. 5-12.	5 бодова
5. Ђурашиновић, П. (2001). Основни облици страдања дјече у оружаним сукобима на подручју Републике Српске и Босне и Херцеговине (у периоду 1992-1996). У књизи: <i>Дјеца жртве рата и мира. Реферати учесника из Републике Српске на међународној конференцији у Сарајеву</i> (стр. 5-45). Бања Лука: Документациони центар РС.	6 бодова
6. Ђурашиновић, П. (2001). Нестабилно друштво. <i>Васељена</i> бр. 11, стр. 111-122.	5 бодова
7. Ђурашиновић, П. (2002). Модернизација као политички критеријум. У књизи: <i>Филозофско-филолошке науке на почетку 21. вијека: проблеми и правци развоја</i> (књига 2, стр. 573-583). Бања Лука: Филозофски факултет.	8 бодова

8. Ђурашиновић, П. (2003). Социологија политике у БиХ. У књизи: *Наука и наша друштвена стварност* (књига 3, том II стр. 117-137). Бања Лука: Филозофски факултет.
8 бодова
9. Ђурашиновић, П. (2003). Могућност суживота. *Наша школа бр. 1-2*, стр. 205-214.
5 бодова
10. Бранковић, Д. и Ђурашиновић, П. (2003). Друштвено-историјски контекст. У књизи: *Млади Републике Српске (БиХ) на почетку XXI вијека* (стр. 9-12). Бања Лука: Филозофски факултет, НВО Здраво да сте.
6 бодова
11. Ђурашиновић, П. (2004). Транзиција друштва и науке. У књизи: *Јединство наука данас (интердисциплинарни приступ сазнању)* (књига 4, том II стр. 191-199). Бања Лука: Филозофски факултет.
6 бодова
12. Ђурашиновић, П. (2005). Конзистентност безбиједносних рјешења Дејтонског споразума у политици европских интеграција. У књизи: *Република Српска – десет година Дејтонског мировног споразума* (стр. 555-563). Бања Лука: Академија наука и умјетности Републике Српске.
6 бодова
13. Ђурашиновић, П. (2005). Босна и Херцеговина – једна, двије или више истине. У књизи: *Професор др Митар Миљановић* (стр. 29-35). Шабац: Заслон.
6 бодова
14. Ђурашиновић, П. (2007). Вриједности и њихова социолошка значења. У књизи: *Систем вриједности младих у послијератном друштву у Босни и Херцеговини* (стр. 65-71). Бања Лука: Институт за филозофију и друштвена истраживања.
6 бодова
15. Ђурашиновић, П. (2007). Закључна разматрања. У књизи: *Систем вриједности младих у послијератном друштву у Босни и Херцеговини* (стр. 229-236). Бања Лука: Институт за филозофију и друштвена истраживања.
6 бодова
16. Ђурашиновић, П. (2007). Мјесто и улога младих у науци у нашем друштву. У књизи: *Перспективе младих у науци друштва у транзицији* (стр. 27-35). Пале: Социолошко друштво Републике Српске.
6 бодова
17. Ђурашиновић, П. (2008). Друштвени контекст интереса младих. У књизи: *Перспективе младих у Републици Српској* (стр. 19-27). Бања Лука: Правни факултет, Институт природних и математичких наука.
6 бодова
18. Ђурашиновић, П. (2009). Потребе подстицаја и усмјеравања омладинског рада у Републици Српској. У књизи: *Потребе, мобилност и учешће младих у афирмацији омладинског рада и организовања у Републици Српској* (стр. 5-21). Бања Лука: Центар за друштвена кретања.
6 бодова
19. Ђурашиновић, П. (2009). Операционализација пројекта. У књизи: *Млади и вриједности у локалној заједници (Бањој Луци)* (стр. 11-18). Бања Лука: Институт за филозофију и друштвена истраживања.
6 бодова
20. Ђурашиновић, П. (2009). Друштвене вриједности код младих у локалној заједници. У књизи: *Млади и вриједности у локалној заједници (Бањој Луци)* (стр. 21-34). Бања Лука: Институт за филозофију и друштвена истраживања.
6 бодова

Радови послије последњег избора/реизбора

(Навести све радове, дати њихов кратак приказ и број бодова сврстаних по категоријама из члана 33. или члана 34.)

Књиге:

1. Ђурашиновић, П. и Ристић, Л. (2011). Друштвени и политички активизам омладине. Бања Лука: Графид. (226 стр.)

Књига *Друштвени и политички активизам омладине* настала је као резултат синтезе и компарације емпириских истраживања омладине у Републици Српској и Босни и Херцеговини у послијератном периоду. Извршено је поређење пет реализованих пројекта емпириских истраживања.

Први истраживачки пројекат *Систем вриједности младих у послијератном друштву у Босни и Херцеговини* одобрен је 2006. године, а у цијелости га је финансирао Фонд „Отворено друштво“ из Сарајева. Вријеме реализације пројекта трајало је 12 мјесеци. Носилац пројекта и истраживања био је Институт за филозофију и друштвена истраживања Филозофског факултета у Бањој Луци. У пројекту су учествовали професори и асистенти са Филозофског факултета у Бањој Луци, Филозофског факултета у Сарајеву и Економског факултета у Мостару. Руководилац пројекта био је Пејо Ђурашиновић. Други истраживачки пројекат *Млади и друштвене вриједности у локалној заједници (Бањој Луци)* одобрен је 2007. године, а финансирала га је Скупштина општине Бања Лука. Носилац пројекта и истраживања био је Институт за филозофију и друштвена истраживања Филозофског факултета у Бањој Луци. У пројекту су учествовали професори са Филозофског факултета у Бањој Луци, те група спољних сарадника. Руководилац пројекта био је Пејо Ђурашиновић. Трећи истраживачки пројекат *Перспективе младих и Републици Српској* одобрен је 2007. године, а финансирало га је Министарство младих, породице и спорта Републике Српске. Носилац пројекта и истраживања био је Институт природних и математичких наука Природно-математичког факултета у Бањој Луци. У истраживачком тиму били су професори и асистенти Универзитета у Бањој Луци (Филозофског факултета, Природно-математичког факултета и Медицинског факултета), те група спољних сарадника. Руководилац пројекта био је Пејо Ђурашиновић. Четврти истраживачки пројекат *Потребе, мобилност и учешће младих у афирмацији омладинског рада и организовања у Републици Српској* одобрен је 2008. године, а финансирало га је Министарство младих, породице и спорта Републике Српске. Носилац пројекта и истраживања био је Центар за друштвена кретања у Бањој Луци. У истраживачком тиму били су професори и асистенти Универзитета у Бањој Луци (Филозофског факултета, Факултета физичког васпитања и спорта, Природно-математичког факултета и Медицинског факултета), те група спољних сарадника. Руководилац пројекта био је Пејо Ђурашиновић. Пети истраживачки пројекат *Млади као развоjni потенцијал Републике Српске* одобрен је 2009. године, а финансирало га је Министарство младих, породице и спорта Републике Српске. Носилац пројекта и истраживања био је Центар за друштвена кретања у Бањој Луци. У истраживачком тиму били су: Миленко Радевић, Пејо Ђурашиновић, Остоја Ђукић, Лазо Ристић, Жељка Кос, Шукало Горан, Мања Ђурић, Сања Влашчи. Руководилац пројекта био је Миленко Радевић.

Наведени истраживачки пројекти баве се различитим проблемима омладине. Ради потребе поређења и провјере сазнања нека питања су понављања, с намјерним циљем да би се касније могла вршити поређења у изради других студија. Тако је посебан циљ био да се понављају и пореде сазнања везана за друштвени и политички активизам. У овој студији основно питање разматрања је систем вриједности омладине. У фокусу пажње је хијерархија вриједности код омладине. Циљ је да се утврди које је место политичког ангажовања на ранг љествици омладине. Истраживања показују да је политичко ангажовање на дну љествице вриједности. Зато је изведен ол�탠и закључак да постоје разлози за постављање хипотезе о присуству наученог политичког неактивизма код омладине. Ово стање није постојало у претходном друштвеном систему. У ранијем периоду могло се говорити о наученом политичком активизму омладине.

Посебан дио у овој књизи насловљен је као *Теоријско-хипотетички оквир за истраживање политичке социјализације младих*. У првом дијелу овог сегмента излаже се теоријско одређење феномена младих и политичке социјализације. Потом се указује да постоје разни теоријски приступи за истраживање политичке социјализације. Пажња је

фокусирана на приступе који су усмјерени на проучавање фактора који доприносе стабилности и одржавању политичког система. Посебно се наглашава значај односа политичке културе и социјализације, и у том контексту разматра генерацијска хипотеза и хипотеза животног циклуса, те њихов значај за истраживања проблема младих у транзиционим друштвима. У другом дијелу, пажња се усмјерава на питање да ли је у нашем друштву на дјелу конституисање грађанина или превлађује поданички менталитет. Ова питања повезују се са проблемима односа традиције и иновације. На крају се износи листа основних питања која су значајна за емпириско истраживање политичке социјализације младих.

15 бодова

2. Ђурашиновић, П. (2013). Глобализација и геополитика. Бања Лука: Графид. (207 стр.)

Књига *Глобализација и геополитика* обухвата 207 страна текста. Њена садржина изложена је у шест дијелова, која чине посебна поглавља. Свако поглавље је на погодан начин даље подијељено на потпоглавља, што увек олакшава читање ове књиге. Први дио, *Глобализација*, садржи четири поглавља: „Покретачке снаге глобализације (стубови глобализације)“, „Парадигма демократије“, „Људска права као религија“, „Контраверзе глобализације“. Други дио, *Геополитика*, садржи следећа поглавља: „Утемељење геополитике као дисциплине“, „Класичне геополитичке теорије“, „Мондијализам“, „Држава и територија“, „Геополитика осталих великих држава и народа“, „Основне премисе новог свјетског поретка“. У трећем дијелу, насловљеном као *Moћ у међународним односима*, поглавља су: „Теорије моћи“, „Поријекло, облици, структура и функције моћи“, „Моћ као теоријска категорија и политичка појава“, „Глобална моћ“, „Европска унија и трговачки блокови“ „Краљевски институт за вањске послове и амерички савјет за вањске послове“, „Трилатерална комисија“, „Округли сто“. Четврти дио, *Социологија конфликтата*, садржи два поглавља: „Друштвени конфликти“ и „Извори угрожавања“. У петом дијелу, *Безбиједност, терор и тероризам* теме разматрања су: „Терор, тероризам и рат“, „Терор – тероризам у функцији насиља“ и „Међународни тероризам“. На крају, у шестом дијелу насловљеном као *Превенција друштвених конфликтата*, поглавља су: „Идеал доброг друштва“ и „Друштвена кретања у међународној заједници“.

У кратким уводним излагањима с правом се полази од оцјене да су теоријске концепције о глобализацији оптерећене са низом недоречености и инкохерентности. Посебан је проблем истраживање противречности процеса глобализације и њених утицаја на транзицију постсоцијалистичких друштава. Кандидат је мишљења да није могуће у једном раду овог облика извршити исцрпну анализу односа противречности глобализације и геополитике. Могуће је презентовати само неке битне аспекте овог проблема. Из овога слиједи да је задатак кога се кандидат подухватио свакако вриједан пажње, и то не само зато што се овим радом попуњава празнина која код нас постоји када су у питању односи глобализације и геополитике, већ и због значаја конкретних питања која представљају тему ове књиге. И заиста, пред собом имамо рад богат садржајем, методички добро постављен и изведен, са унутрашњом динамиком и развојем који природно води до свог закључка. Свакако се не може рећи да је то рад који представља посљедњу пријеч у нашем социолошком истраживању глобализације и геополитике, али се ипак може рећи да садржи вриједне резултате који се могу постићи истраживањем ових проблема. Овдје је важно истаћи да кандидат у овој студији користи и метод излагања који је карактеристичан у уџбеницима. У том смислу представља олакшање за студенте који буду користили књигу као литературу за припремање испита.

Теоријско утемељење природно је наметнуло да се истакну различите димензије глобализације. Кандидат фокусира пажњу на следеће димензије: економска, политичка, идеолошка, културна и социјална. Ове димензије глобализације улазе једне у другу и тако све више нестају традиционалне границе између економије, политици, идеологије и културе. Свака од тих димензија глобализације у одређеним условима може постати кључна детерминанта у конкретним околностима. Кандидат с правом сматра да је то тако зато што је све подређено стицању и повећању профита у глобалним размјерама. У вези с тим истиче да

је последних деценија десетог вијека свијет ушао у фазу глобализма која ће представљати идеологију десетог вијека. Са идеолошког гледишта глобализација подразумијева сједињене друштвено-економских промјена у свијету као целини, одбацијући националну државу и државне границе као релевантне чиниоце у решавању глобалних проблема. Оно што у свијести појединца ствара страх није везано за глобализацију као друштвени процес, него за доминацију. Процес глобализације сам по себи не производи силе поробљавања. Дакле, проблем је у томе што се иза идеје глобализације скрива оно што називамо доминацијом глобалних размјера. Глобализацију по њеној суштини не треба сводити на бескрупнознатност најмоћнијих држава и наднационалних корпорација. Ако би се тако гледало на глобализацију онда се не би видјела њена епохална објективност. У том смислу значајно је што кандидат разматра однос глобализације и геополитике.

Кандидат тврди да глобализацију чине и објективни и субјективни моменти. Међутим, сматра да дугорочно гледано историјски објективно превлађује у глобализационим процесима као целини. Зато је историјски ретроградно да се глобализација априорно одбације. У постсоцијалистичким друштвима најактуелније питање је како се прилагодити глобализацији а при томе не запасти у потпуну потчињеност. Кандидат је мишљења да у данашњем свијету капитал немилосрдно ломи све економски и технолошки инфериорније облике. Он продире у готово све дјелиће планете. Али, то не значи да је капитал свемоћан. Капиталом посредована глобализација из себе саме рађа своје супротности, без обзира што је модернизација донијела важне предности у односу на традиционално друштво. Истовремено, модернизација је донијела раскид примарног заједништва, осјећај тјескобе, усамљености. Успостављањем „свјетског поретка“ успостављен је и врхунац кризе вриједности која се огледа као духовни пад човјечанства, морална конфузија, владање сile и новца. Глобализација сведена на вестернизацију носи у себи кризу живљења. То је криза једног типа цивилизације чије је обиљежје потчињавање цјелокупног друштвеног живота капиталу и његовом планетарном ширењу. То ширење врши се све више силом. Зато садашње глобализационе процесе највише користе богате земље и то се дешава по цијену погоршавања услова живота већине становништва многих земаља у данашњем свијету. Дакле, дистрибуција позитивних ефеката глобализације на димензији пораста благостања је изразито неправедна. У томе се крије коријен пораста социјалних, националних и државних сукоба свјетских размјера.

Владајуће политичке снаге функционишу у духу концепције да су политички чиниоци покретачка снага друштва. Политичка промјена узима се као суштина друштвених промјене. Полази од чињенице да је свијет ушао у нови циклус техничко-технолошког развоја у чијој се основи налази глобализација, стандардизација, информатика и друге промјене у савременој производњи. У основи епохалних промјена лежи технолошки развој и радикална промјена карактера рада радника. Ове промјене не настају саме по себи него се заснивају на бројним активностима. Најбитније активности су везане за развој знања. Производња и дистрибуција знања и информација постаје битна у мјери да је основна претпоставка производње и дистрибуције ствари. У таквој ситуацији долази до изражаваја економска моћ мултинационалних компанија. То је питање коме кандидат посвећује посебну пажњу и закључује да је интерес мултинационалних компанија профит. Зато су мултинационалне компаније савремени облик територijалног освајања свијета. Оне теже да подреде економски интерес освојене земље интересу компаније. Зато нови међународни поредак нема демократско утемељење институција. Њега чине актери и снаге над којима грађани имају минималну или никакву контролу. То се дешава у времену када све више и више људи полаже право на начело демократског легитимитета, када афирмишу потребу да сами владају својом судбином и да власт мора да дјелује у њихово име ако жели да буде легитимна. По мишљењу кандидата важност овог принципа оспорена је глобалним реструктурацијама.

10 бодова

Радови у признатим публикацијама:

1. Ђурашиновић, П. (2010). Незапосленост и сиромаштво. У књизи: *Незапосленост и црно тржиште рада* (стр. 7–15). Бања Лука: Центар за друштвена кретања.

У овом раду аутор испитује однос незапослености и сиромаштва. Као основни показатељи користе се резултати квантитативне студије „Радна и социјална политика у Босни и Херцеговини“ (Одјел за међународни развој. Пројекат ДФИД-а „Политике дјеловања и ублажавања негативних утицаја приватизације из 2002. године). Анализе показују да су са највећим степеном угрожености сиромаштвом следеће категорије: дјеца, изbjеглице, интерно расељена лица, незапослени а радно способни, лица са ниским образовањем, становници приградских и ванградских насеља. Анализа се наставља разматрањем потражње и понуде радне снаге, структуре запослености. Кандидат закључује да је велики дио популације на линији сиромаштва, да има несигуран посао на локалном подручју, без изгледа за повећање прихода, трипосљедице приватизације и нездраве економске ситуације. Посебно се наглашава нестабилно макроекономско окружење, пад потражње, недостатак политичке стратегије, недостатак помоћи, недостатак олакшица и стимултивних мјера, учвршћене бирократске баријере, неповјерење, немогућност наплате продане робе, неуравнотеженост квалификационе структуре, као и преоријентација образовања.

Наглашавање потребе за преоријентацијом образовања има специфичан значај када је ријеч о незапослености и сиромаштву. Највећи број проблема у образовању јавља се у егзистенцијалној сferи. Истраживања су показала да је право на школовање пук форма све док могућности школовања одређује имовински статус, односно могућности породичног буџета. Мјере социјалне политike беззначајне су јер се примјењују на мали број младих. Зато би пожељан модел рјешавања материјалних услова образовања требало да обухвата учешће свих чиниоца у друштву, а највећа очекивања су од фондова за стипендирање и кредитирање студената.

8 бодова

2. Durasinovic, P., Grujic, R., Grujic, S. end Pavlovic, P. (2010). Workers responsibility in food businesses during implementation of food seferty sistem. *Peer-reviewed & Open access journal. Applied tecnologies & innovations*, 1, 43-48.

У овом раду разматра се друштвени контекст и људски фактор као претпоставке за безbjедnost хране. У фокусу пажње је примјена процедуре за обезbjеђење безbjедnosti хране, знање о безbjедности хране и значај познавања система безbjедnosti хране. Рад се ослања на податаке из пројекта „Баријере у примјени менаџмента безbjедности и HACCP-a и SMS“. Овај пројект по својој теми и циљевима има битну друштвену компоненту. Наиме, познато је да су радне организације пројекте бројним радним и социјалним односима. У ширем контексту кретање производа за исхрану људи пролази кроз бројне фазе, као што су производња, прерада, складиштење, чување, конзервација, продаја и потрошња. У том ланцу налазе се бројна производна, послужна, угоститељска и прометна предузећа. Одговорност радника и знање о значају система безbjедности хране су кључни фактори за здравствену превенцију потрошача.

Резултати приказани у овом раду настали су истраживањем 117 прехрамбених предузећа у Босни и Херцеговини. Осим општих информација о радним организацијама и испитаницима, прикупљени су подаци о нивоу разумијевања проблема који се односе на хигијену и безbjедnost намирница, као и о свијести запослених о одговорности за осигурување безbjедnosti хране. Ови подаци обрађују се у контексту промјена које су се дешавале у Босни и Херцеговини у поље деценије. Дошло је до великих сеоба и мијешања становништва различитих менталитета, културе, образовних и других специфичности, који имају мањи или већи утицај на стање у производњи хране. Посебно се наглашавају велики тржишни центри, без традиције на овим просторима, који су брзо запослили радну снагу различитог образовања и знања.

Аутор истиче да постоје велике специфичности запослених, посебно ставови према раду, хигијени, надређеним, личним зарадама, раду у смјенама, приватни проблеми и друге

специфичности. Све то тешко је одвојити од професионалних захтјева и све се мора посматрати у контексту осигурања безбједности хране.

Бројни су фактори који утичу на успјешну имплементацију система безбједности хране (величина предузећа, финансијска снага, менаџерске способности). Велике компаније могу да обезбиједе претпоставке за испуњавање услова и могу лако имплементирати систем прехранбене безбједности. За разлику од њих, мала и средња предузећа могу имати непремостице препреке. Истраживања у Европској унији показују да су мала предузећа мање погодна за улагање у хигијену и безбједност хране.

У овом истраживању инструмент за прикупљање података био је упитник. Прикупљање података изведен је у сарадњи са здравствено-санитарним инспекторима у неколико градова у БиХ (Бијељина, Бања Лука, Братунац, Брчко, Тузла, Милићи, Власеница, Угљевик, Сребреница и Зворник). Анкета је обухватила запослене у прехранбеним предузећима и запослене у предузећима за складиштење и дистрибуцију. Анкета је обухватила 117 предузећа и 2114 испитаника. Прикупљање података извршено је од маја до јуна 2009. године.

Преглед резултата и дискусија подијељени су у два дијела: (1) опште информације о предузећима, (2) ниво разумијевања проблема и свијест запослених о одговорности запослених за осигурање безбједности хране. Подаци су табеларно приказани, а потом анализирани. На крају је изведен закључак да безбједност хране зависи од личних знања запослених радника и њихове личне одговорности за безбједност хране. У БиХ, радници запосленi у предузећима која раде са храном, развили су задовољавајући степен одговорности за санитарне мјере и за минимализирање ризика за здравље потрошача и корисника својих производа и услуга.

8 бодова

3. Ђурашиновић, П. (2010). Регионализација као пренос надлежности, У књизи: *Реперкусије глобализације на друштва у транзицији* (стр. 5-11). Бања Лука: Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци.

Аутор разматра регионализацију са аспекта надлежности државних органа. Послије краћег уопштеног утемељења проблема пажњу фокусира на Републику Српску. У кратком осврту на идеолошку специфичност претходног друштвеног система указује да је једна од великих идеолошких премиса била одумирање државе. Међутим, стварно је постојала јака централизована и ауторитарна држава. Иза идеолошке фасаде постојали су прикривени циљеви рушења државе и стварање нових државица. Ове државе у самом старту укључују се у процес регионализације. У том процесу преносе се надлежности са ентитета на Босну и Херцеговину и даље на Европску унију. Суштински гледано овде је ријеч да се држава развлашћује од најважнијих прерогатива. Аутор ову тврђњу конкретизује и констатује да тече процес даљег преноса надлежности на наднационалне институције, Европску унију, Међународни монетарни фонд, Свјетску банку, Европски парламент, Хашки трибунал, ИПТФ, Свјетску трговинску организацију, ОЕЦД и друге асоцијације, организације и установе на регионалном и глобалном нивоу.

С друге стране, у концепцији управе и самоуправе, на локални ниво се своде бројне функције прије него су направљене анализе досадашњег функционисања и могуће реперкусије нове организације. Домети овог политичког инжењеринга врло су дискутивни ако се посматрају са гледишта пројекције будућности. Зато је разумљиво да се појављују како оптимистичке, тако и пессимистичке оријентације. Оптимистичке оријентације полазе од тврђње да грађанство, уколико задржи припадност заједници, у наднационалним структурама заједно са другима одлучује о својим интересима. Аутор сматра да у интегративним процесима нације не морају да губе идентитет, традицију, културу и језик, из разлога што се међународни односи не могу базирати на појединцима, него међу нацијама. У даљем разматрању аутор расправља о проблему суверенитета на глобалном и локалном нивоу, да би, потом, вршио уопштавања кроз разматрања проблема односа глобализације и регионализације. На крају изводи закључак да разматрани друштвени и политички процеси имају континуитет и дисконтинуитет кроз дугу историју. Зато је битно препознати реформске процесе и њихове домете, а посебно ако они воде институционалном докидању,

физирању, као и суштинским промјенама са негативним предзнаком.

8 бодова

4. Durasinovic, P. (2010). Unemployment – Determinant of Quality of Life. *Quality of life* 1, 90-97.

У овом раду аутор разматра незапосленост као детерминанту квалитета живота. Извори података били су ентитетски прегледи запослености и незапослености, те Анкета о тржишту рада. На узорку од 300 испитаника коришћен је упитник од 110 питања. На узорку од 50 испитаника послодаваца коришћен је упитник о пословним могућностима и начину запошљавања. Трећи инструмент био је упитник о ефективности механизма за успостављање равнотеже понуде и потражње (20 кључних учесника од послодаваца, синдиката до невладиних организација).

Истраживање је фокусирало на процесе који обликују тржиште рада и могућности да се социјалном политиком повећа прилика за одржив посао. Анализа резултата истраживања је показала да постоји ниска потражња за већину врста рада због продуктивности, да постоји вишак понуде рада, да постоји неравнотежа понуде и потражње због образовне политike, те да висок ниво незапослености и недовољна запосленост изазивају и дестимулисани радници и изостанак потпоре социјалне заштите. Посебно се наглашава запосленост у незваничном сектору, односно сфери сиве економије. Њу карактерише слаб допринос пореских прихода од радника и послодаваца. То ће поред притиска конкуренције додатно оптерећивати званични сектор. Такође је оптерећен допринос фондовима радника и послодаваца. ово оптерећење посебно условљава старосна структура становништва, незапосленост и емиграција младих. У незваничном сектору радници не уживају регулисане услове заштите на раду и здравствене заштите. Сива економија ствара и тешкоће у регулисању незаконитих активности везаних за трговину, кријумчарење роба и услужних активности радничких занимања. Ипак, сива економија може бити значајна за квалитет живота, с гледишта појединца. Рад на црно постаје један од битних начина да незапослена лица рјешавају егзистенцијалне проблеме. Зато се црно тржиште рада не може избећи у друштву сталног раста сиве економије. Лица која прихватају послове на црно чине то из разних разлога, а прије свега зато што то многима представља једини начин обезбеђења средстава за живот.

8 бодова

5. Ђурашиновић, П. (2010). Друштвено позиционирање младих. У књизи: *Подршка омладинским организацијама и рад на стандардизацији омладинског рада за убрзано рјешавање питања младих на територији Републике Српске* (стр. 7-16). Бања Лука: Центар за друштвена кретања.

Рад је писан за потребе пројекта „Подршка омладинским организацијама и рад на стандардизацији омладинског рада за убрзано рјешавање питања младих на територији Републике Српске“. Основа питања у овом раду везана су за значај истраживања друштвене позиције младих, те одређење предмета и циља истраживања. Аутор полази од тврђење, коју поткрепљују многа емпиријска истраживања, да у Републици Српској млади изражавају незадовољство о свом постојећем положају у друштву. Највеће незадовољство везано је за запошљавање. Циљ пројекта био је да се на бази чињеница сагледа стварно стање и оправданост сталних приговора и незадовољства младих. Оквирна питања за која је требало везати пројекат била су подршка омладинским организацијама, рад на стандардизацији омладинског рада и убрзано рјешавања питања младих. Полазећи од наведених питања Ђурашиновић је утврдио да прелиминарно одређење предмета истраживања буде улога стандардизације омладинског рада на убрзаном рјешавању запошљавања младих у Републици Српској. Садржај предмета истраживања је:

1. Вриједности активизма младих (активизам код младих; пасивизам код младих; социodemографске варијабле и активизам младих);
2. Потенцијал омладинске организације за рјешавање проблема запошљавања (друштвена подршка омладинској организацији; метод рада омладинске организације; однос омладинске организације према другим организацијама; млади и друштвени развој);

- стандардизација омладинског рада; млади и запошљавање);
3. Ангажованост омладинских организација и запошљавање младих (услови за активности на запошљавању младих; заступљеност младих у процесима одлучивања о запошљавању; пессимизам код младих; индивидуализам код младих; образовање и запошљавање; пожељна радна мјеста).

Ђурашиновић полази од вриједносног става да запошљавање младих не треба у контексту приоритета схватити као социјална рјешења прерасподјеле постојећег буџетског и привредног новчаног фонда. Он сматра да требају бити донесена системска акта која ће стимулисати приватни бизнис и охрабрти младе стручњаке да искористе бенефиције друштва и стваралачку енергију своје генерације, удруже снаге и покрену приватну иницијативу. Овај модел је успјешно примијењен у бројним западним друштвима, која су за неколико деценија промијенила постојећег стања.

8 бодова

6. Durasinovic, P. (2010). Redirecting the Young People From Family to the Society, the Political Imperative. *Quality of life*, 2-4, 147-155.

Предмет разматрања у овом раду је положај и перспективе младих, те садашња улога младих у породици. Аутор, такође, разматра нову концепцију припреме младих за преузимање одговорности у друштву, као и растерећењем породице члановима способним за привређивање. Битно је да друштво преузима бригу о пунолетним члановима породице, односно да превазиђе стање у коме пунолетна дјеца остају у просјеку још деценију економски везана за родитеље.

Дакле, кључна питања расправе о младима везана су за њихов положај у друштву, а прије свега за њихове материјалне могућности. Млади су погођени стањем у коме је незапосленост попримила хронични карактер. Начин становиња такође представља битан фактор положаја младих у друштву, а посебно фактор по коме се може мјерити самосталност младих. То су кључни фактори који утичу да млади дужи период остају пасивни чланови породице, без обзира што су остварили претпоставке да се радно ангажују, да буду пуним капацитетом друштвено ангажовани.

У даљем разматрању даје се ојјена стања младих у Републици Српској. Младе карактерише научени друштвени и политички неактивизам. Друштвени и политички активизам замијењен је забавом. Ђурашиновић закључује да је код младих упоредо са друштвеним неактивизмом карактеристичан и опортунизам великог броја младих, који на руководства својих организација гледају као на групе одвојене од младих, односно раде само за своје интересе. На ова питања природно се везују питања везана за интересовања младих. Даља анализа везује се за односе младих према Европској унији, а потом на основне животне потребе младих. На крају кандидат закључује да постоји потреба осмишљене подршке омладинским организацијама од свих релевантних друштвених фактора, као и потреба стандардизације нових облика рада који ће уклонити препреке укључивању младих у развојне процесе и убрзати рјешавање најактуелнијих питања која усложњавају положај младих у републици Српској.

8 бодова

7. Ђурашиновић, П. (2010). Друштвена свијест о алкохолизму и наркоманији. *Значења бр. 67*, стр. 193-209.

Рад је подијељен на два сегмента. Први сегмент се бави алкохолизмом а други наркоманијом. У разматрању алкохолизма Ђурашиновић истиче два приступа. Медицински приступ подразумијева лијечење алкохолизма, а морални приступ гледа на алкохолизам као порок који је потребно санкционисати. Друштвена реакција на алкохолизам креће се између неколико карактеристичних типова односа. Први упућује на ограничење производње, промета и потрошње алкохола. Високе цијене и порези неће алкохолна пића учинити доступним свима, нарочити млађима.

Аутор указује да је конзумирање алкохола у директној вези са трошковима живота. Наглашава да повећавање цијена условљава конзумацију и обратно. Одређене забране, као што су старосна граница, доба дана за куповину и конзумацију у јавним објектима, продаја

мјеста, рекламирања, ограничавање количине за куповину и већа одговорност и казне за дјела учињена под дејством алкохола и слично, такође имају ефекта. Посљедице које алкохолизам за собом повлачи условљавају потребу за посебном друштвеном бригом, а посебно за рехабилитацијом и ресоцијализацијом алкохоличара. Штете које алкохоличар условљавају су бројне (боловања, ефикасност на послу, поремећени односи у породици, индиректне штете итд.). Зато национална стратегија према алкохолизму треба бити усмјерена на креирање окружења које ће људима помоћи да направе здрав избор, а опредјељење за нездраве опције учинити тежим и скупљим. У даљој анализи аутор фокусира пажњу на алкохолизам код младих и посљедице алкохолизма.

У другом дијелу аутор разматра друштвене реперкусије наркомана. Истиче да је наркоманија глобални, регионални и локални проблем. Огромно је тржиште наркотика, велика трговинска мрежа и финансијски потенцијал који не познају границе, системе, религије, државе и континенте. Сви друштвени институционални и ванинструкционални субјекти морају се увезати и координирати мјере и задатке како би се умањили негативни ефекти наркоманије. Зависност од опијата је толико присутна и раширена да друштвена заједница мора донијети посебну стратегију за борбу са овом опаком појавом. У даљем разматрању говори се о превентивном дјеловању, сузбијању и санкционисању наркоманије.

8 бодова

8. Durasinovic, P., Grujic, R., Grujic S. and Pavlovic P. (2010). Satisfaction of the employed in food busionesses and success of food safety management system implementation. *Perspectives of innovations, Economics & Business*, 2, 38-42.

У овом раду испитује се корелација задовољства запослених у прехрамбеној индустрији и ефикасност управљања системом безbjедnosti хране. Постављена је хипотеза да имплементација система HACCP-а зависи од особља запосленог у предузећу (од њихове плате, социјалног статуса, стабилности посла, односа према претпостављенима, знања радника итд.). Резултати, приказани у овом раду, су резултати истраживања проведени у предузећима БиХ. Посебан дио истраживања је мишљење радника о њиховом статусу у предузећу. При томе се полази од тврђења да су многе препеке, везане за квалитет хране, интерног карактера (односе се на запослене у радној организацији). Посебно се указује на препеке везане за ниво знања, недостатак стручњака, флукутација запослених, велики број запослених са краткорочним уговорима, плате запослених, разне врсте нездадовољства социјалним статусом у радној организацији.

Преглед резултата истраживања и дискусија подијељени су у два дијела: (1) опште информације о предузећу, (2) статус запослених у предузећу и њихов социјални статус. Анкетирањем испитаника прикупљени су подаци о ставовима испитаника према другим радницима, везано за однос према хигијени хране. Друга група ставова односи се на општа питања о стању у предузећу. Трећа група ставова везана је за мишљење испитаника о колегама на посу.

Међуљудски односи у предузећу могу имати велики утицај на сам процес производње као и на безbjедност хране. У раду је то фигуративно приказано као ланац. Ланац је сигуран колико је безbjедна његова најслабија карика.

Друга група ставова везана је за општа питања у предузећу. Из њих се изводи закључак да су радници нездадовољни својим статусом не дају максимум у производњи као и одржавању безbjедности хране. Трећа група ставова запослених указује на интерперсоналне односе унутар радне организације. Четврта група ставова односи се на мишљење запослених о њиховим надређенима. Пета група питања односи се на мотивацију у раду. Шеста група ставова је мишљење запослених о безbjедности хране.

У раду се даје ојена задовољства и мотивације на посу. Поређењем мишљења о мотивацији и задовољству на раду и општег расположења запослених изводи се закључак да би већина запослених отишла из радне организације уколико би нашли занимљивији и боље плаћен посао. Један група питања односила се на свијест запослених и њихов директан утицај на одговорност за безbjедност хране. Велика већина слажу се да је безbjедно руководење храном најважнији дио њихових обавеза. Чак и када мисле да рукују правилно са храном, велика већина испитаника слажу се да је додатна едукација о безbjедности хране

важна за њих.

Аутори закључују да социјални статус запослених "у прехрамбеним радним организацијама, њихова међусобна веза и односи између власника и менаџмента може знатно утицати на безбедност хране. Незадовољни радници могу бити потенцијална опасност за безбедност прехрамбених производа. Зато власници и менаџмент морају предузимати активности за побољшање социјалног статуса радника и добрих односа у радној организацији.

8 бодова

9. Ђурашиновић, П. (2010). Млади у Републици Српској. У књизи: *Млади као развојни потенцијал Републике Српске* (стр. 9-18). Бања Лука: Центар за друштвена кретања.

Аутор у овом раду полази од тврђења да друштвена збивања у Републици Српској условљавају да се да се о младима размишља снагом научних аргумента, те да се почне са активностима значајних промјена с циљем побољшања општег статуса младих. У том смислу Министарство породице, спорта и младих у Влади Републике Српске финансијално је пројекат „Млади као развојни потенцијал Републике Српске“. Уводни дио овог пројекта чини рад Ђурашиновића „Млади у Републици Српској“. Аутор у раду разматра манифестовање проблема и предмета истраживања. Потом врши конципирање модела проблема, предмета и ситуације.

Кључни дио рада је утврђивање чинилаца садржаја предмета истраживања. Ови чиниоци су: основне животне потребе младих, прихватљивост постојећег животног стандарда младих, интересовања, активности и мотивација младих, мишљења и ставови младих о другима, схватања младих о идеалној породици, политички ставови које млади подржавају, ставови младих о религији, привреди, култури, традицији и одговорности, однос младих према раду, професији, образовању, солидарности и успјеху, однос младих према демократији, и интеграцијама, однос младих према невладиним организацијама и друштвеним покретима. Посебно је разрађен сваки од наведених чинилаца садржаја предмета истраживања.

8 бодова

10. Durasinovic, P. (2012). Value Orientations and Qulity of Life. *Quality of life* 3-4, 88-93.

Аутор разматра промјене вриједносних оријентација и њихов односу са квалитетом живота. Посебно фокусира пажњу на систем вриједности код младих. Тврди да млади тешко разумију систем вриједности који је постојао прије рата, као и његову деструкцију. Аутор сматра да је младима погрешно наметати вриједносне оријентације, јер тешко могу разумјети њихов значај. Осим тога, вриједности су на испиту времена и промјена у које је друштво ушло послије рата. Мишљења младих су нестабилна због промјене система вриједности. Зато су ставови младих недовољно оснажени праксом и личним искуством у свом окружењу. Утемеље вриједносних оријентација младих зависи, прије свега, од општих карактеристика друштва. Наравно, списак фактора који утичу на вриједносне оријентације је широк. Аутор пажњу фокусира на квалитет живота. Према савременом разумијевању омладинске политике, развијеном у оквиру Савјета Европе, национална омладинска политика представља цјеловиту, свеобухватну државну стратегију за унапређење квалитета живота младих. Активна партципација младих представља окосницу сваке омладинске политike. Млади и омладинске организације треба да активно учествују како у креирању, тако и у имплементацији омладинске политике на националном и локалном нивоу. Омладинска политика не би требала да третира младе као проблем који треба рјешавати, већа као важан национални ресурс.

Треба имати у виду да је мјерење квалитета живота релативно ново. Основна компонента квалитета живота везана је за самосталност и продуктивну активност. Код младих се не може очекивати ова компонента. Међутим, пошто је социјално стање једна од кључних компоненти квалитета живота поставља се питање како ће се мјерити социјални статус младих. У овом раду проблем је ријешен тако што се социјални статус младих мјери степеном школске спреме родитеља.

Када је ријеч о вриједносним оријентацијама битно је нагласити њихов значај у

сналажењу младих у времену и простору, међусобним односима, понашањима и активностима. Наравно, у основи вриједносних оријентација стоје људске потребе. Пошто су млади у добу које је раскрнице у животу, промјене у вриједносним оријентацијама су брже. Аутор тврди да су промјене у вриједносним оријентацијама брже него промјене у понашању. Ову тврђњу образлаже психофизичким специфичностима младих, као што су несигурност, импровизација, емоције и тако даље.

8 бодова

УКУПАН БРОЈ БОДОВА

264

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из члана 35.)

Прије последњег избора кандидат је изводио наставу на Универзитету у Бањој Луци (Филозофском факултету и Факултету политичких наука) на предметима: Социологија политike, Социологија политичких партија, Теорије моћи, Социологија рата и Социологија породице. Квалитет педагошког рада на Универзитету оцјењен је високом оцјеном.

4 бода

Кандидат је, као гостујући наставник, изводио наставу на Универзитету Апеирон у Бањој Луци на предметима Филозофија живота и Особине народа.

3 бода

На Универзитету Синергија у Бијељини изводио је наставу, као гостујући наставник, на предмету Социологија.

3 бода

Објављени уџбеници:

1. Ђурашиновић П. и Капетина Д. (1997). Одбрана и заштита књига. Источно Сарајево: Завод за уџбенике Републике Српске (175 стр.)

2 бода

2. Ђурашиновић П. и Ђурашиновић М. (2006). Од друштва рада до друштва без рада. Источно Сарајево: Завод за уџбенике Републике Српске. (198 стр.).

6 бодова

Кандидат је био ментор за више десетина дипломских радова (тачан број дипломских радова није могуће утврдити).

Менторство за магистарске радове:

1. Вулин Драгиша, *Глобализациони процеси у мултиетничком друштву*, Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, 2006. године.

2 бода

2. Милован Милутиновић, *Социолошко-комуниколошки аспекти манипулатија у масовним комуникацијама током југословенског сукоба*, Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, 2007. године.

2 бода

Члан комисије за одбрану магистарских радова:

1. Велибор Лалић, *Трговина људима у БиХ. Узроци стања и социјалне последице*, Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, 2006. године.

2. Перећ Ранка, *Криза културних вриједности у савременом друштву*, Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, 2008. године.

2 бода

Менторство за докторске дисертације

1. Миодраг Ромић, *Противрјечност глобализације и постсојјалистичке транзиције*, Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, 2008. године.

5 бодова

Образовна дјелатност послије последњег избора/реизбора
(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 35.)

Послије последњег избора кандидат је изводио наставу на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци на предмета: Социологија политике, Социологија политичких партија, Теорије моћи, Социологија рата и Социологија породице, Студије рода. Квалитет педагошког рада на Универзитету оцијењен је високом оцјеном.

4 бода

Кандидат је, као гостујући наставник, изводио наставу на Универзитету Апейрон у Бањој Луци на предметима Филозофија живота и Особине народа.

3 бода

На Универзитету Синергија у Бијељини изводио је наставу, као гостујући наставник, на предмету Социологија.

3 бода

Објављени уџбеници:

1. Ђурашиновић, П. (2010). Друштво и политика. Бања Лука: Графид. (442 стр.)

6 бодова

2. Ђурашиновић, П. и Тешановић, Д. (2010). Политичка социологија. Бања Лука: Графид. (260 стр.)

6 бодова

Кандидат је био ментор за више десетина дипломских радова (тачан број дипломских радова није било могуће утврдити).

Члан комисије за одбрану докторских дисертација:

1. Весна Шућур, *Социјални рад у интеграцији жртава трговине људима у Босни и Херцеговини*, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, рад одбрањен 2011. године.
2. Љубо Лепир, *Социјална заштита старијих у Републици Српској*, Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци, у току.

УКУПАН БРОЈ БОДОВА

49

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности сврстаних по категоријама из члана 36.)

Стручни радови:

1. Пејо Ђурашиновић (1997). Трансформација цивилне заштите. У књизи: *Зборник радова из цивилне заштите на ратном захваћеном подручју* (стр. 13-23). Бања Лука: Министарство одбране Републике Српске, Управа за цивилну одбрану Републике Српске.
2. Пејо Ђурашиновић (уредник) (2000). Преглед наредбодавца и директних извршилаца ратних злочина над српским народом, у току оружаних сукоба у РС и БиХ у периоду од 1992–1996. године. Бања Лука: Документациони центар Републике Српске за истраживање ратних злочина.
3. Пејо Ђурашиновић (уредник) (2001). Континуитет стратишта и логора. Бања Лука: Документациони центар Републике Српске за истраживање ратних злочина.
4. Пејо Ђурашиновић (уредник) (2001). Ратни злочини у БиХ почињени према Србима и ЈНА прије оружаних сукоба и током 1992. године. Бања Лука: Документациони центар Републике Српске за истраживање ратних злочина.
5. Пејо Ђурашиновић (уредник) (2002): Извјештај о случају Сребреница (I дио). Бања Лука:

Документациони центар Републике Српске.	
6. Ђурашиновић (уредник) (2002). Хронологија 1990-1995. Бања Лука: Документациони центар Републике Српске за истраживање ратних злочина.	4 бода
7. Ђурашиновић, П. (2001). <i>Основни облици страдања дјеце у оружаним сукобима на подручју Републике Српске и Босне и Херцеговине у периоду 1992-1996</i> (реферат). "Међународна конференција Дјеца жртве рата и мира". Сарајево.	4 бода
8. Ђурашиновић, П. (2002). <i>Положај села и пољопривреде у РС</i> , Зборник са научног скуп у Теслићу у организацији Пољопривредног факултета и Министарства за пољопривреду одржан 2002. на тему „Положај села и пољопривреде у Републици Српској“;	2 бода
9. Ђурашиновић, П. (2003). <i>Узроци и последице рата у БиХ</i> , Зборник са међународног научног супа у Београду на тему „Геноцид у двадесетом вијеку на простору југословенских земаља“, одржан 22-23. 4. 2003. у организацији Института за савремену историју САНУ;	2 бода
10. Ђурашиновић, П. (2003). <i>Континуитет прогона, логора и стратишта за Србе у БиХ у протекла два рата</i> , Зборник са Прве међународне конференције о сукцесији Јадранског мора и о границама унутар бивше СФРЈ на тему „Ратови за територије и границе“, одржан у Београду 27. 9. 2003. године.	2 бода
Реализовани пројекти:	
1. <i>Млади републике Српске (БиХ) на почетку XXI вијека</i> . Бања Лука: Филозофски факултет, НВО Здраво да сте, 2003.	4 бода
2. <i>Перспективе младих у науци друштва у транзицији</i> . Пале: Социолошко друштво Републике Српске, 2006.	4 бода
3. <i>Систем вриједности младих у послијератном друштву у Босни и Херцеговини</i> . Бања Лука: Институт за филозофију и друштвена истраживања, 2007.	4 бода
4. <i>Перспективе младих у Републици Српској</i> , Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Правни факултет, 2007.	4 бода
5. <i>Потребе, мобилност и учешће младих у афирмацији омладинског рада и организовања у Републици Српској</i> . Бања Лука: Центар за друштвена кретања, 2008.	4 бода
6. <i>Млади и вриједности у локалној заједници (Бањој Луци)</i> . Бања Лука: Институт за филозофију и друштвена истраживања, 2009.	4 бода
Стручна дјелатност кандидата (послије последњег избора/реизбора) (Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 36.)	
Стручни радови:	
Ђурашиновић, П. (2011). Регионализација у контексту глобализације. Значења бр. 69, стр. 125-132.	4 бода
Ђурашиновић, П. (2010). Анализа резултата истраживања. У књизи: <i>Млади као развојни потенцијал Републике Српске</i> (стр. 121-151). Бања Лука: Центар за друштвена кретања.	4 бода
Реализовани пројекти:	
1. <i>Млади као развојни потенцијал Републици Српској</i> . Бања Лука: Центар за друштвена	4 бода

кретања, 2009.	4 бода
2. Подрика омладинским организацијама и рад на стандардизацији омладинског рада за убрзано рјешавање питања младих на територији Републике Српске. Бања Лука: Центар за друштвена кретања, 2009.	4 бода
3. Алкохолизам и наркоманија код младих. Бања Лука: Филозофски факултет, 2010.	4 бода
4. Незапосленост и црно тржиште рада. Бања Лука: Центар за друштвена кретања, 2010.	4 бода
5. Реперкусије глобализације на друштва у транзицији. Бања Лука: Центар за друштвена кретања, 2010.	4 бода

Поред тога, др Пејо Ђурашиновић имао је успјешну међународну сарадњу са другим универзитетима и релевантним институцијама из области високог образовања.

Остварио је сарадњу са Универзитетом у Москви. На Економском институту овог Универзитета учествовао је на Међународној конференцији о распаду Југославије са рефератом „Континуитет логора и стратишта у Југославији“. На Факултету за специјалну едукацију Универзитета у Београду био је члан програмског одбора за припрему програма научног скупа на тему „Специјална едукација и рехабилитација данас“ (Златибор, 24 - 27.09.2010.)

Међународну сарадњу остваривао је и кроз ангажовање у Документационом центру за истраживања рата. Кроз рад овог центра приредио је публикације: Континуитет логора и стратишта“, Сребреници - први дио“, „Хронологија 90-95“, „Ратни злочини у БиХ почињени према Србима и ЈНА прије оружаних сукоба и током 92 године“, „Извод из кривичних пријава наредбодаваша и извршилаца злочина“. Учествовао је у изради студија: „Статус запослености и тржиште рада и изгледи за Босну и Херцеговину у регионалном контексту“, Квалитативна студија бр. 1. (Експерт за израду наведене студије, Независни биро за хуманитарна питања, Сарајево); „Запошљавање, пружање социјалних услуга и партнерства јавног сектора са невладиним организацијама - статус и изгледи за Босну и Херцеговину“, заједнички пројекат студија о развоју политике 2003. до 2004. године. (Експерт за израду наведене студије, Независни биро за хуманитарна питања, Сарајево)

Кандидат има дугогодишњу сарадњу са Универзитетом Алејрон у Бањој Луци и Универзитетом Синергија у Бијељини.

Комисија ове податке не разрађује детаљно, зато што за исте нису утврђени бодови у *Правилнику о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Бањој Луци*. Осим тога овај облик дјелатности не односи се само на стручну дјелатност кандидата него и на научну дјелатност. Зато Комисија, на основу приложене документације, само изводи закључак да је кандидат имао успјешно остварену међународну сарадњу са другим универзитетима и релевантним институцијама у области високог образовања, а при томе није у могућности утврдити бодовну вриједност ове сарадње.

УКУПАН БРОЈ БОДОВА

82

Други кандидат

а) Основни биографски подаци

Име и презиме:	Ранка Перић Ромић
Датум и мјесто рођења:	09.08.1980. године, Градишка
Установе у којима је био запослен:	- Техничка школа Градишка од 2004. до 2007. године, - Универзитет у Бањој Луци, од 2007. године

Звања/радна мјеста:	- Професор у средњој школи - Асистент - Виши асистент
Научна/умјетничка област:	Посебне социологије
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	
- Социолошко друштво Републике Српске, Источно Сарајево	
- Удружење социолога – Бања Лука, Бања Лука	
- Омладинска организација Грађански	

б) Биографија, дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Филозофски факултет
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2003. године
Просјечна оцјена:	8,8
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2008. године
Назив магистарског рада:	Криза културних вриједности у савременом друштву
Ужа научна/умјетничка област:	Посебне социологије
Просјечна оцјена:	9,0
Докторат:	
Назив институције:	Факултет политичких наука Универзитета у Бањој Луци
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2013.
Назив дисертације:	Простор града, сиромаштво и социјална искљученост
Ужа научна/умјетничка област:	Посебне социологије
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, период)	
Филозофски факултет у Бањој Луци, асистент на предмету Социологија насеља од 2007. до 2009. године	
Универзитет у Бањој Луци, виши асистент на ужој научној области Посебне социологије од 2009. године.	

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије посљедњег избора/реизбора <i>(Навести све радове сврстане по категоријама из члана 33. или члана 34.)</i>	
1. Перић Ромић, Р. (2008). Криза културних вриједности у савременом друштву. Лакташи: Графомарк. (стр. 179)	10 бодова
2. Перић Ромић, Р. (2008). Вриједности масовне културе. Значења бр. 62, стр. 259-269.	8 бодова
3. Перић Ромић, Р. (2008). Утицај медија на друштвену свијест. У књизи: <i>Наука, култура и идеологија. Том II</i> (стр. 41-51). Бања Лука: Филозофски факултет.	8 бодова
4. Перић Ромић, Р. (2009). Узроци урбаног сиромаштва. У књизи: <i>Зборник радова са Међународног научног скупа на тему „Друштвена криза и превазилажење сиромаштва у Републици Српској и Босни и Херцеговини“</i> (стр. 219-230). Бања Лука: Дефендологија центар за безбедносна, социолошка и криминолошка истраживања.	8 бодова

18

Радови послије последњег избора/реизбора

(Навести све радове, дати њихов кратак приказ и број бодава сврстаних по категоријама из члана 33. или члана 34.)

1. Перић Ромић, Р. (2011). Центрификација - од узрока настанка до коначних исхода. *Радови бр. 13, књига 2*, стр. 257-268.

Центрификација означена као процес подизања квалитета стамбених односно резиденцијалних области с циљем привлачења више социјалне класе, као и обнова и рехабилитација старих, напуштених и запуштених индустријских постројења и луčких мјеста, све више је под директним комерцијалним односно материјалним интересима а све мање се спроводи са циљем подизања квалитета живота грађана, истиче ауторка. У том контексту у раду се прати у којој се мјери центрификација јавља као нужан процес развоја градова с циљем спријечавања даљег пропадања појединих резиденцијалних области као и других нестамбених објеката а у којој мјери можемо рећи да се центрификација јавља као одговор на партикуларне интересе појединих моћника или потенцијално остваривање профита у интересу локалне заједнице. За разумијевање овог проблема значајна је конверзија стамбених у пословне просторе који показују тенденцију претварања градова у мјеста у којима рад и пословање доминирају над стамбеном функцијом. Центрификација може бити директни узрок просторне сегрегације становништва чак и онда када се иста спроводи на легалан начин. У раду се посвећује посебна пажња центрификацији у постсоцијалистичким градовима која у односу на капиталистичке биљежи одређене специфичности.

8 бодова

2. Перић Ромић, Р. (2012). Свјетске економске организације и институционализација сиромаштва. У књизи: *Сиромаштво и глобална безбедност* (стр. 67-76). Бања Лука: Примампром.

У раду се анализира утицај свјетских економско-политичких организација на глобални економски развој у свијету, те утицај истих на развојне перспективе сиромашних земаља, земаља у развоју и богатог дијела свијета. Рад је усмјерен на показивање утицаја свјетских економских организација на креирање глобалне политичко-економске сцене и намјерно изазивање криза чиме се омогућује успостављање тржишне доминације као и контрола политичке власти. Обезбеђивање нових тржишта представља главни услов привредног раста најразвијенијих земаља свијета, а како би се постојећи поредак успјешно одржавао, произвођење кризних ситуација намеће се као приоритетан задатак прикривене свјетске политике која на тај начин институционализује сиромаштво, истиче ауторка. Један од начин успостављања контроле над развојним перспективама појединих земаља Трећег свијета постиже се кроз тим економских експерата који су образовани у духу економских идеја Милтона Фридмана и других водећих америчких економиста, чији је циљ „опоравити посрунуле националне економије.“ Неповољни ефекти примјена Програма структуралног прилагођавања очитују се кроз дерегулацију тржишта, приватизацију, укидање царинских баријера, резање јавне потрошње, укидање националних валута. Испуњавање наметнутих услова омогућава подизање кредита од стране ММФ и Свјетске банке по веома често неповољним условима чиме се ствара модерни вид дужничког ропства. Постојање, настајање и опстањање многих свјетских економско-политичких организација директно је условљено мултационалним корпорацијама. Ауторка истиче да су већ одавно поједини аутори разоткрили митове о нужном постојању сиромаштва и глади у свијету и да се заправо кроз различите глобалне организације сиромаштво институционализује као трајна категорија савременог друштва. Одумирање националних држава, одржавање мира уз сталну пријетњу избијања рата, показатељи су доминације и утицаја најмоћнији владара свијета препознатљивих кроз константно ширење и раст мултационалних корпорација.

8 бодова

3. Перић Ромић, Р. (2012). Узроци осиромашења градова и градског становништва. *Политика*, бр. 3, стр. 47-59.

Ауторка у раду полази од става да се урбано сиромаштво може посматрати са два аспекта: као резултат унутрашње динамике развоја урбаних средина и утицаја спољних фактора који подразумијевају глобална политичко-економска дешавања и са њима повезан процес урбанизације. Унутрашњи фактори односе се на планско реструктуирање урбаног простора од стране градске управе са циљем подизања квалитета становаша као и претварање појединачних дијелова града у просторе намењене пословним дјелатностима чиме градска управа остварује профит од такси, пореских прихода као и накнада за обраду грађевинских и урбанистичких дозвола. Ови процеси могу утицати на осиромашење грађана који се дислоцирају са подручја захваћених наведеним процесима. Урбанизација као вањски фактор осиромашења градског становништва препознатљива је најчешће у земљама Трећег света где није дошло до постиндустријског развоја какав је присутан у Америци и Европи или се урбано становништво удвостручило у вријеме привредних и пољопривредних реформи. Ауторка истиче да у земљама Трећег света није дошло до сразмјера између индустријског развоја и пораста урбаног становништва које је боље услове живота из руралних средина потражило у градовима.

8 бодова

4. Перић Ромић, Р. (2011). Друштвено обликовање јавног простора у урбаним срединама. *Социолошки годишњак бр. 6*, стр. 181-193.

У раду се указује на низ урбаних промјена изазваних популационим растом метропола као и неолибералним капитализмом које су утицале на нове процесе урбане социјализације. У том погледу посебан допринос огледа се у комерцијализацији и приватизацији јавних простора. Ауторка наглашава да поред задовољавања материјалних потреба у комерцијализованим јавним просторима доминирају хедонистичке потребе. Такве потребе које су пројектоване урбаним динамиком и савременим условима живота и стварају нове видове социјализације која се све чешће одвија у затвореним приватизованим просторима обједињује различите потребе појединача. Ауторка сматра да су социјални контакти који се остварују у приватизованим јавним просторима инспирисани личним интересима и потребом класног диференцирања у односу на остале припаднике друштва. Однос приватног и јавног у урбаним друштвима заснива се на релацији појединачи - друштво. Губитак јавних простора и њихово претварање у затворене просторе као што су аркаде, тржни центри и шопинг молови утицаје на комерцијализацију људских потреба и смањења простора намењених социјализацији што ће директно утицати на отуђеност урбаног човјека. Ови простори постају мјеста потпуне контроле појединача јер се у истима све чешће постављају видео надзори чије присуство значајно утиче на обликовање понашања појединача без обзира шта је циљ њихове посјете. Данашњи јавни простори најчешће отвореног типа немају регулативну улогу као што су то имали некадашњи тргови и пијаце, него напротив постају мјеста доколице, разоноде и потрошње. Ипак, сфера јавног простора може бити приватизована али не и човјек јер исти има приватни живот тек у односу на јавну сферу. Коначне пољедици видљиве су у отуђености појединача.

8 бодова

5. Ковачевић, Б. и Перић Ромић, Р. (2012). Политичка култура национализма. У књизи: *Зборник радова са међународног научног скупа на тему „Политичка култура, дијалог, толеранција и демократија у Републици Српској и Босни и Херцеговини - стање, путеви и перспективе за локалне изборе 2012. године“* (стр. 246-252). Бања Лука: Европски дефендологија центар за научна, политичка, економска, социјална, безбедносна и криминолошка истраживања.

У раду се анализира однос између политичке културе и политичке социјализације при чему аутори указују на темељне недостатке политичке културе која влада на нашем простору а препознаје се у недовољној одговорности изабраних представника власти према бирачком тијелу. Други значајан проблем односи се на истицање националних вриједности испред свих осталих што упућује на постојање анархизма, поданичке и патријархалне политичке културе која је у супротности са демократским принципима. Аутори у раду наводе типове политичке културе према хомогеном и хетерогеном принципу, као и врсте

исте с обзиром на однос према политичком систему. Такође се баве промишљањем односа између национализма и националних вриједности као и њиховом злоупотребом од стране постојећих структура власти. Манипулација националним вриједностима као и реторика национализма показује се у нашем друштву као један од легалних начина одржавања постојећих структура власти имајући у виду да су ратна дешавања имала обиљежја етничких и националних сукоба. Већина европских земаља националну реторику тумачи као ометајући фактор европским интеграцијама, истакли су аутори.

8 бодова

УКУПАН БРОЈ БОДОВА

74

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

(*Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из члана 35.*)

Прије последњег избора кандидаткиња је изводила вјежбе на Универзитету у Бањој Луци (Филозофски факултет и Факултет политичких наука) на предметима: Социологија насеља, Методологија социолошких истраживања, Социјална демографија, Социологија образовања, Социологија политике, Социологија рата, Социологија политичких партија, Социјална патологија.

Квалитет педагошког рада на Универзитету оцијењен је високом оцјеном.

4 бода

Образовна дјелатност послије последњег избора/реизбора

(*Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 35.*)

Послије последњег избора кандидаткиња је изводила вјежбе на Универзитету у Бањој Луци (Факултет политичких наука и Попривредни факултет) на предметима: Социјална патологија, Урбана социологија, Рурална социологија, Социологија рата, Социјална демографија. Социологија политичких партија, Социологија политике, Социологија образовања. Квалитет педагошког рада на Универзитету оцијењен је високом оцјеном.

4 бода

Објављени уџбеници:

Ковачевић, Б. и Перећ Ромић, Р. (2009). Социјална патологија. Бања Лука: Народна и универзитетска библиотека Републике Српске. (165 стр.)

6 бодова

УКУПАН БРОЈ БОДОВА

14

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора

(*Навести све активности сврстаних по категоријама из члана 36.*)

Перећ Ромић, Р. (2009). Очување националних вриједности и културног идентитета у глобализацијским процесима. Значења бр. 66, стр. 171-182.

2 бода

Стручна дјелатност кандидата (послије последњег избора/реизбора)

(*Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 36.*)

Перећ Ромић, Р. (2009). Промишљање и познавање урбаног простора. *Градишики зборник бр. 11*, стр. 149-162.

2 бода

УКУПАН БРОЈ БОДОВА

4

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На основу изнесених и образложених релевантних чињеница, анализе најзначајнијих радова и оцјене педагошке, научне и стручне активности кандидата, Комисија констатује следеће:

Први кандидат, ванредни професор др Пејо Ђурашиновић испуњава све услове, прописане чланом 77. Закона о високом образовању Републике Српске и чланом 135. Статута Универзитета у Бањој Луци, да се изабере у научно-наставно звање редовног професора, јер је претходно два пута биран у звање ванредног професора, има објављене двије ауторске књиге и двије књиге као коаутор, десет научних радова у научним часописима и зборницима са рецензијом, све након посљедњег избора у звање ванредног професора. Био је ментор за два кандидата који су успјешно одбрањили магистарски рад и једном кандидату који је одбранио докторску дисертацију. Кандидат има успјешно остварену међународну сарадњу са другим универзитетима и релевантним институцијама у области високог образовања. Показао је способности за научно-истраживачки и наставни рад, повезивање науке и праксе.

Други кандидат, др Ранка Перић Ромић испуњава све услове, прописане чланом 77. Закона о високом образовању Републике Српске и чланом 135. Статута Универзитета у Бањој Луци, да буде изабрана у научно-наставно звање доцента, јер има објављену једну књигу као коаутор, пет научних радова у научним часописима и зборницима са рецензијом, све након избора за вишег асистента. Др Ранка Перић Ромић је показала опредијељеност за перманентно усавршавање, рад са младим колегама и одговорност на послу који обавља. Редовно је учествовала са рефератима на научним и стручним скуповима и доказала се у друштвеним активностима ван радног мјеста.

На основу наведеног Комисија има част да Наставно-научном вијећу Факултета политичких наука у Бањој Луци и Сенату Универзитета у Бањој Луци

ПРЕДЛОЖИ

1. Да се др Пејо Ђурашиновић изабере за наставника на ужој научној области **Посебне социологије у звању редовног професора.**
2. Да се др Ранка Перић Ромић изабере за наставника на ужој научној области **Посебне социологије и звању доцента.**

Потпис чланова Комисије

1. Др Лазо Ристић, редовни професор, предсједник

2. Др Браце Ковачевић, редовни професор, члан

3. Др Сретен Вујовић, редовни професор, члан

У Бањој Луци, 12.06.2013. године